OZVĚNA ECHO OF THE WEST ZÁPADU

Ročník - Volume II. Clarkson, Nebraska, ve středu, 18. listop. (November) 1914 Číslo - Number 17

"Entered as Second-Class matter August 4. 1913, at the post office at Clarkson, Nebraska, under the Act of Congress of March 3. 1879.

Z Evropské války.

Přes Berlín dochází zpráva, že Německo nalezá se "ve velkém strachu" před Ruským medvědem, který se žene úžasnou rychlostí na svou kořist.

Řím.— Krakov nachází se nyní v jednom plamenu, dle zprávy časopisů Giornale D'Italia. Jeho pád jest očekáván každým okamžikem.

Bulharsko oznámila úředně, že nemá žádné tajné dohody s Tureckem, jak o tom roznesly se zprávy. Turecko rovněž vydalo prohlášení, že takové dohody neexistuje.

Londýn.— Hrdina anglických válek mrtev. "Bojovný Bob" zemřel zápalem plic v bitevní čáře ve Francii při návštěvě svých Indů.

Londýn.— Z Říma se sem oznamuje: "Ve Vídni bylo úředně oznámeno, že rakouské sbory, které vpadly do Srbska, narazily u Valjeva na krajně tvrdošíjný odpor, který nebyl zcela přemožen. Neříznzivé počasí ztěžuje operace. Déšť a sníh zabraňují transportu děl. Podél Sávy učiněn byl vzdor tomu pokrok. Rakušani jsou v doteku s nepřítelem, jenž se hradil v silných zákopech od Skaly až ke Kočeljevu a odtud ke Drině.".

Vídeň.— Naším sborům podařilo se po prudkém boji zmocniti se klíče k nepřátelské posici u Kamenice, na silnici z Loznice do Valjeva. Naše vojska nalézají se před Obrenacem, patnáct mil na jihozápad do Bělhradu, a útočí na nepřátelská postavení na výšině Janina."

Velká bitva rozzuřila se nyní mezi Rusy a Turky v okolí Koprukel na Kavkaze a její výsledek může míti vliv na další průběh války v těchto místech. Jinde až doposud neudály se vážnější srážky.

Prudké větry a déšť přispěly k utišení dělostřelby v krajině, kde vedou se boje.

Srbové a Černohorci, kteří zahájili vpád do Bosny a Hercegoviny a nalézali se již blíže Sarajeva, hlavního města Bosny, byli přinuceni ustoupiti na vlastní své území, kde vytrvale odporují rakouskému vpádu. Počasí je pro ně příznivé, ježto padá sníh.

Londýn.— Kodaňský zpravodaj Daily Mailu oznamuje: "Proslýchá se zde, že Krakov nebude hájen. Tvrdí se, že Rusové jsou ochotni poskytnouti příznivé podmínky pro kapitulaci, poněvadž město jest úplně polské. Německá kolonie uprchla do Berlína a Bavorska, a obyvatelstvo všeobecně jest na útěku do nitra Rakouska."

Londýn.— Daily Mail oznamuje z Kodaně, že dle zprávy došlé tam z Berlína Rusové ukládají dobytým městům ve Východním Prusku kontribuce v poměru s výpanými, jež Němci vymáhali od belgických měst."

Kodaň.— Sedmdesátý pátý seznam pruských ztrát (nepočítaje v to ztráty jiných německých pluků) obsahuje 10,500 jmen, a poslední srážky v něm uvedené svedeny byly v severní Francii mezi 2. a 14. říjnem, tak že ztráty za poslední měsíc nejsou v nich započteny. Až dosud obsahovaly úřední seznamy německých ztrát 535,000 jmen.

Prudké bouře na moři. — Němci se chystají přezimovati v Belgii, nebudou-li moci postoupit.

Londýn.— Bezvýsledné zápolení vojsk na Yseře. — Levý břeh řeky vyklizen úplně od Němců, kteří její získali za cenu nesmírných ztrát.

Londýn.— Sekretář admirality oznamuje úspěch britických operací proti turecké posádce v Šejk-Saidu na úžině Bab-el-Mandeb, u vjezdu do zálivu Adenského a obsazení tureckých tvrzí u Turba indickými sbory, za pomoci britického křižníku Duke of Edinburgh.

Ženeva.— Z Basileje se sem oznamuje, že v jižním Německu zakládají se se souhlasem autorit soukromé mírové spolky, mající za cíl zahájení neofficielní mírové propagandy.

Londýn.— Časopis LePetit Calaisien oznamuje, že přijel do Dunkirku francouzský torpédový člun a oznámil, že potopil v kanále La Manche německý podmořský člun. Francouzský člun napaden byl nepřítelem u Westende. Francouzský velitel zhlédl periskop, a vraziv svou lodí do nepřátelského plavidla, potopil je. Torpédový člun byl lehce poškozen.

Odhaduje se na 500,000 Turků ve válce.

Turecko má při nejmenším půl millionu vojáků roztroušených po celé říši. Asi 300,000 je jich v Evropě a Malé Asii, 100,000 v Syrii a provinciích Rudého moře, 25,000 v Mesopotamii a 75,000 v Armenii, kde právě se potýká s Ruskem.

Je možno, že Arméni, mohamedány krutě utiskovaní, postaví se na ruskou stranu. Rusové lehko zmocní se Trebizondu, leč pochod na Cařihrad Malou Asií je něco jiného. Je to pochod dlouhý 700 mil, bez železnic a cest (pouze stezky jsou tam) vyžadující kampáň celých měsíců, ba let. Je pravdou, že pochod ten vykonal Řek Xenofón s 10,000 muži r. 400 před Kristem; táhl nejprve z Kurdistanu do Trebizondu a z Trebizondu do Cařihradu. Než ve všech těch stoletích, která uplynula od Xenofonova slavného pochodu, tamní kraj se pramálo změnil, zatím co pochod moderní armády musí být podporován dělostřelectvem a vlaky střeliva a zásob. Kde 10,000 mohlo se uživit, 100,000 by dnes zahynulo hlady. Mimo to dříve, než by Rusové dosáhli polovice své cesty, kontrola na Černém moři bude rozhodnuta, že bude lehčím dopraviti vojsko přes moře ku Dardanelské úžině. Konečně přiklonění se Rumunska a Bulharska na stranu spojenců není vyloučeno, v kterémžto případě Rusko by mělo otevřenou dráhu k Cařihradu.

Češi nejsou nepřáteli Anglie.

Koncem měsíce října přinesly mnohé anglické časopisy v Londýně a i jinde následující zprávu: Češi nejsou nepřáteli. Pánové: V mnohých časopisech a za mnohých příležitostí Čechové (Bohemians) usedlí v Londýně, žádali, aby bylo s nimi jinak jednáno než s Němci, Rakušany a Maďary, a aby jim byly povoleny jiné podmínky. Není pochyby, že anglická veřejnost neví o faktu, že v ruské armádě bojuje mnoho tisíc Čechů na straně bratrů Slovanů proti Německu a Rakousko-Uhersku. Stejně i francouzská vláda přijala nabídku 500 Čechů usazených před válkou ve Francii a hlásících se do činné služby. — V Londýně týden před tím než byla prohlášena válka Rakousko-Uhersku, více než 100 Čechů zaslalo svá jména a adressy lordu Charles Beresfordovi, do válečné úřadovny, nabízejíce své služby Britsku pro každý případ, aniž by žádali za to zaplacení. Tato nabídka byla s díky přijata a použití její odloženo na další dobu. Ochotni utkati se s tradicionelním nepřítelem a současně od sloužiti se svobodné a pohostinné Anglii, trpělivě očekávají den, kdy budou povoláni. Nicméně přes dostatečné osvědčení loyality pro Spojence, která dostatečně byla osvědčena vládami francouzskou a ruskou, Čechové jsou stále považováni za nepřátele a za "přátele" německého císaře. Budeme velice vděčni každému Britovi, znalému naší historie a poměrů českého národa v Rakousku, jenž by byl ochoten nám pomoci a tak umožnitl Anglii v její tradicionelní zásadě, pomáhati utlačeným a malým národům. — Czech. Zpráva Korespond. Kancel. Č. A. Žurnalistů.

Nešťasná Polska krvácí jako chrabrá Belgie.

Polsko jest druhou Balgii. Stále vracející se přízrak pustošení oběma armádami, jak ruskou tak Německou, naplňuje srdce pozorovatele hrůzou a zděšením. Loupení a plenění, hlad a neutuchající hrůza překvapující nevinný lid Polsky. — V Belgii mohou se díti hrozné věci, ale mezi ubohým lidem opuštěného Polska zdají se býti tyto hrůzy horšími. Polsko jest mnohem vzdálenější od všech dobrodinců a tak hlad a bída svírají se nyní bez milosti ve svých drápech. Kdeko-li se rozhlédneme po celé zemi, kde dříve se nalézaly tiché, spokojené rolnické domovvy, jsou nyní opuštěné majetky v hrozném stavu.

Císař prodává palác.

Skvostný zámek Achilleon na ostrově Korfu, který vystavěla a uměleckými poklady zásobila rakouská císařovna Alžběta, jest na prodej a kdo by ho chtěl, může ho dostati lacino. Prodává jej nynější majitel německý císař Vilém, ale koupě musela by býti uzavřena hodně rychle. Císař dělá to nerad, ale hrozí nebezpečí, že by mu byl zabaven, kdyby se Řecko připojilo ku spojencům. Následkem války turcké může se to státi každé chvíle. Zámek ten, pohádkově krásný, postavila si císařovna v roce 1890—91, krátce po smrti korunního prince Rudolfa, kdy se s císařem Františkem Josefem nadobro rozešla. Jenom stavba stála $5,000,000, nepočítaje vnitřní zařízení. Po její smrti rakouský císař, který nemá nejmenšího smyslu nejen pro umění, ale ani pro rodinné památky, prodal palác císaři Vilémovi z pouhého přátelství velice lacino, ačkoli mu syndikát švýcarských kapitalistů nabízel cenu vyšší. Nyní zase vyjednávají o koupi bohatí Švýcaři, kteří by na ostrově založili lázně a hotel pro bohaté výletníky.

Válka stojí Německo nyní denně $15,000,000.

Laon, Francie. — Němci sami odhadují, že válka stojí německo nyní 60 milionů marek ($15,000,000) denně.

Hrdinství francouzského dělostřelce.

V bitvě u Vailly dařilo se Francouzům tak špatně, že se museli dáti na ústup a nemohli odvézti všecka svá děla. Měli dosti času, že mohli některá zakopati do země a jiná aspoň zatlouci, tak aby jich nemohl nepřítel uříti. Jen jedno nebylo zatlučeno, a to proto, že střelec přál si ním nadělati ještě Němcům co nejvíce škody. Postříleel nim více nežli 600 Němců, když se k zákopům blížili. Dělostřelcům nařízen byl ústup, ale tento statečný muž nedal si brániti a prohlásil, že své dělo neopustí, pokud mu jediný náboj zbude. Blíž a blíže přicházeli Němci, ale Francouz stál na svém místě a pálil do nich. Když už byli 300 yardů daleko, zbylo mu jen několik málo patron. Srážel je k zemi jako kuželky. Poslední šrapnelu vypálil do nich na vzdálenosť padesáti yardů. Ta mezi nimi nadělala takové spousty, že mohl pohodlně odstraniti závěrku děla, učiniti je tak nepotřebným a pak uniknouti. Na útěku byl poraněn kulí mezi žebra, ale nikoli nebezpečně.

Žádný mír v nynější době.

Londýn.— Při zahájení parlamentu ministerský předseda Asquith promluvil o válce a prohlásil hlavně: Čím déle válka trvá, tím větší pomoc a síla může nahražovat naš ztráty a udržovati naši posici.

Kancléř pokladu podá parlamentu v pondělí předlohu o nové válečné půjčce. Viscomt Bryce ve sněmovně lordů pravil: Válka se stala věcí ideálů. "Ideal vojenského státu bylo ovládnouti všechky sousední země, ideál míromilovné obcoobce byl žíti v míru pod ochranou smluv. Vtakovém konflikt tu zásad nemohlo být jiného, než aby jeden neb druhý zvítězil." Dále prohlásil, že nemůže být řeči o míru v přítomné době. Mír nyní uzavřený jen by umožnil, aby národové se mohli připraviti k obnovení jiné války. V parlamentě promluvil i král, jenž se zmínil hlavně o válce s Tureckem.

Německu jde o život, praví císař.

Císař vydal tyto dny armádní rozkaz svému vojsku na ruském bojišti. Praví v něm: "Moji drazí a věrní vojáci! Dík vaší statečnosti, Francie byla těžce potrestána a Belgie připojena ku slavným provinciím našeho císařství. Vy víte (!) že naše trestná výprava do Ruska setkala se se skvělým výsledkem. Ale nyní nastává nám nový úkol, abychom hájili své vlastní domovy, které zkoumrající Francie a barbarské Rusko připravují se napadnouti. Proto naše válečné operace nabudou nyní nové formy, která vám, mí drazí vojáci, bude brzo srozumitelna. Nyní přichází hlavní zkouška — pro vás i pro Německo. Jest třeba, abychom do krajnosti napjali všecku svoji sílu a odrazili nepřítele, neboť jeho úmyslem jest, aby porobil naši svobodnou zemi a začlenil ji v otrockou provincii, podřízenou Rusku a Francii. Jedi vám Německo drahé, vážíteli si kultury (!) a náboženství svého národa a svého císaře, pak se postavte nepříteli statečně na odpor. Neustupujte zpátky do vlasti jediným krokem. Pamatujte si, že ústup vám přinese zkázu, postup štěstí. Za vlsať, za slávu ku předu, věrní přátelé." Že jest toto provolání authentické a císarovo "vlastnoruční", o tom nepochybuje nikdo, kdo zná obsah jeho řečí dřívějších.

Svržení Moltkea úředně potvrzeno.

Zbavení generála von Moltkea vrchního velitelství německých armád jest nyní úředně potvrzeno. Jak známo, zprávy o této změně ve vrchním velení, jež přišly z Londýna, byly německými časopisy vyvráceny a popírány, a nazvány perfiknl lží spojenců. V Německu očekávají se závažné komplikace co následek nahražení von Moltkea generálem Falkenhaynem. Jmenování toto vykládá se v ten smysl, že císař Vilém přeje si zmocniti se úplně kontroly všech válečných operací. Spojenecku nemohla by býti prokázána lepší služba, než kdyby se tak stalo, neboť pak mohli by hravě dobýti vítězství. Jakkoli jest pravda, že generál Moltke jest churav, pravou příčinou jeho propuštění byly dvorní intriky a pikle, dychtivost korunního prince, jednati na svou vlastní pěst a konečně autokratické jednání císaře samotného. Nedávné nezdary na obou bojištích přispěly k urychlení císařova rozhodnutí, učiniti změnu v osobě vrchního velitele. Ve vojenských kruzích panuje jednomyslně názor, že nový generalissimus nemá dostatečných schopností pro tento obtížný úkol. Mnozí se domnívají, že tato změna vyvolá stejně nepříznivý dojem v Rakousku, kdež změny v generálním štábu měly osudné následky. V Rakousku, kdež změny v generálním štábu měly sudné následky. V Berlíně se otevřeně prohlašuje, že generál Falkenhayn nesnese ani přirovnání s genrálem Joffrem jakožto vojevůdce. Jest zajímavo, že nedlouho po propuknutí války ozývaly se v samotné Francii nepříznivé hlasy a vedení Joffrově, ale nyní se vidí, že jeho ústup k Paříži byl mistrovským kouskem strategie. Joffre zůstal, přes všecky politické pikle, a jest uznáván za nejschopnějšího vojevůdce v přítomné válce, s výjimkou ruských vojevůdců, velkoknížete Nikolaje a generála Ruszkyho.

Kozáci táhnou na Krakov, Vratislav a Berlín.

Petrohrad.— Zde má se za to, že Krakov bude nyní docela jistě dobyt. Rusové postupují s velikou rychlostí. Tímto pohybem ruská armáda oddělila rakouskou armádu operující jižně od Přemyšlu a podél řeky San, kdežto druhá část Rakušanů jest nyní při německé armádě v síle asi 600.000 mužů. — Poslední týden byli Němci i Rakušané na všech svých posicích poraženi abyli donuceni k ústupu, takže jest to jedno z největších dosud dobytých vítězství. Stálý postup na nepřátelské území nyní právě počal a to směrem na Krakov, Vratislav a Berlín. Množství ruských vojáků, kteří jsou těmito třemi směry na pochodu odhaduje se na 1,800.000 mužů. Jest přiznáváno, že ztráty zde budou veliké. Výprava ruských armád za zimního období bude míti pro Rusy prý veliké výhody oproti Němcům. Ztráty nepřítele prý jsou přímo ohromné. Celá čára, po níž Němci ustupovali, jest pokryta mrtvolami, jež zůstaly nepohřbeny na zemi ležeti. Mnozí zmrzli a zustla na místě nepohřbeni a ranění, nemohouce se ukrýti, také hynuli mrazem a hladem.

Granát, šrapněl, kartáč

Velká část našeho čtenářstva nedovede rozeznati hrůzné ony strely které nyní ve válce v massách srážejí udatné vojíny k zemi. Nebude tedy od místa, uvedeme-li rozdíly mezi těmito střelami. Granát jest střela, která exploduje, když narazí na pevný předmět, tedy když padne do zdi pevnost, na lední pancéř. Šrapnel vystřelený exploduje ve vzduchu nad řadami vojska a má v sobě asi na 400 kusů železa. Kartáč se roztrhne hned při výstřelu z děla a chrlí spousty střel do blížícího se vojska.

Šest neděl jsme se nezuli.

Jistý německý voják píše domu z Lotrinska: "Bez boju vykonali naši lidé v posledních 14 dnech hrdinské činy. Neboť od té doby, co jsme odešli z Vogés a byli jsme na pochodu, kryjíce levé křídlo velké mosské armády a současně spojujíce naše vojska v lotrinské vysočině, přelo ustavičně. Brzy padal déšť od rána do večera v drobných studených kapkách, brzy byl jako bouře a průtrž mračen. Celá krajina se změnila, z potůčků staly se řeky, brodíme se po kotníky ve vodě, na polích zapadáme do bláta a bahna. Slunce nevyskočí z mraků, aby osušilo naše šaty. Nikdo by z nás nebyl věřil, že my, poměrně zvyklí kulturním potřebám měšťáků, vydržíme tak dlouho za takových poměrů. Již celé týdny naši lidé se nezuli a nepřevlékli, mnoho noci strávili jsme pod širým nebem, někteří lidé ve slámě nebo v seně a málo šťastných také pod střechou. Byli jsme v lesích celý týden, nežli se naskytla příležitost abychom se umyli a také vousy narostly nám jako lesním mužům. Polní kuchyhyla by nám za takových poměrů rajským občerstvením, ale i toto dobrodiní bylo nám leckdy odepřeno, neboť nebylo možno vždy dopravovati kuchyni s sebu. A dvojnásob těžké bylo uvařiti si něco v tomto dešti, když nebylo po ruce konserv a bylo nutno spokojiti se masem z přihnaného dobytka. Když jsme tak byli později shromážděni kolem kouřící se kuchyně, jež podala nám teplé jídlo a ještě kávu, tu připadalo nám, že taková polní hostina je rajským požitkem. Nezouti se celé týdny — to bylo již výkonem, o němž jsme neměli dříve ani potuchy; nyní si myslíme: protlouci se musí člověk...."

"Free Poland."

Američtí Poláci velkým nákladem vydávjí týdenník "Free Poland", který zdarma rozesílají veškerým časopisům ve Spoj. Státech a vynikajícím osobnostem a tak seznamují veřejnost zdejší s tužbami svého národa, učí znáti Američany zásluhy Poláků o kulturu a o tuto zemi. Oběti, které zdejší Poláci tím svému národu přinášejí, jsou značné, ale ovoce, které přinesou, je vyváží. Až se bude jednati o mír, bude asi uzavírán ve Spoj. Státech, jako zde byl uzavřen mír, kterým ukončena byla válka rusko-japonská. Amerika potom bude patřičně znát, co Poláci byli a co jsou a čeho se domáhají, a když z některé strany válčící bude objevena ochota volání jich po samostatnosti vyhověti, najde v americkém mírovém prostředníku, ať již je to president Wilson, nebo kdokoliv jiný, ráznou oporu. Takovou nebo podobnou akcí měli by též Češi američtí svému národu býti nápomocni. Ale u nás nic se neobejde bez hádek a podezřívání, a když se na konec přece dohodneme a rozhodneme, bývá obyčejně — pozdě. —

Jak budou Rusové poraženi?

Londýn.— V poslední válečné poradě vojevůdců německých a rakouských konané v Krakově 3. listopadu, bylo rozhodnuto o nových disposicích. Dle nich německá armáda svým levým křídlem má zaujati pozornost Rusů u Poznaně, Hlohova a Vratislavi, aby se dostali k dostřelu pevnostních děl a tak umožnili sami vítězství Němců, kteří by mohli volně disponovati armádou podél linie své rozlehlé sítě drah. — Zatím Rakušani se mají soustřediti u Krakova, kde budou se snažit ruské armádě způsobit velké ztráty. Také v Karpatech má se připraviti armáda, která by napadla vší silou levé křídlo Rusů. Je ovšem otázka, zda se tyto plány zdaří. — Rusové již obsadili, překročivše Vislu, město Dunlieu na místě, kde dráhy mezi Jaroslaví k Tarnovu překročují Vislu. Rakušani ustoupili na jih po posledních bojích a obsadili posice zákopy sesílené a chráněné, tak most u Turky, kde se asi hodlají pustit v boj.

Rekord dojnice.

Woodland, Cal. — Šampionka Tillie Alcartra, zdejší dojnice, získala nový rekord v produkci mléka, poskytnuvši přes 30,000 liber za rok. Tillie jest 5letá Holštýnka.

Tento týden započíná vycházeti povídka: "Petr a Petrolina."

Richter's Anchor Pain-Expellor.